

Eroii

REZISTENȚEI ANTICOMUNISTE

Se distribuie gratuit împreună cu **Gazeta**

CONSILIUL LOCAL
ȘI PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
BAIA MARE

NR. 22 - iunie 2012

CELULAR

Eroii
rezistenței
anticomuniste

„Când simți că toți te urăsc, toți te lovesc, toți doresc distrugerea ta, doar atunci poți prețui iubirea lui Dumnezeu. El niciodată nu te părăsește.”

Pr. Adrian Făgeteanu

„Îmi spuneam: «Rezistă! nu-l face de râs pe Hristos» și poate nu o să mă crezi, frate, dar după 60 de lovituri nu mai simțeam nici o durere. Corpul singur lucra fără voia mea, parca se auto-anestezia. În închisoare încetezi să exiști, doar Hristos te ține în viață”.

Pr. Adrian Făgeteanu

Este unul dintre marii duhovnici ai Neamului. De șapte ori a murit și a înviat. Prima dată, avea cinci ani, era în timpul refugiului din Bucovina. El era într-o căruță, împreună cu părinții. S-a aplecat în afara căruței și a căzut. Roata i-a trecut peste burtă. Avea abdomenul spart, I se vedeau intestinele. Convoiul nu putea fi oprit, așa că ceilalți refugiați i-au sfătuit mama disperată să-l înmormânteze în primul sat. A oprit în dreptul bisericii, și, preotul fiind plecat, l-a lăsat în grija unui diacon și a unei femei care s-a oferit să-l spele. Femeia l-a așezat pe masă, i-a pus lumânarea la cap, dar a văzut că respiră. Bătrâna a început să-i apese inima. Părinții s-au întors pe jos, l-au dus la spital, medicii s-au mirat și l-au cusut.

O altă “moarte” a avut loc mai târziu, era pe front, la Stalingrad. O explozie l-a rănit grav. Medicii îi dădeau două-trei ore. Singura șansă de salvare era un spital. Atunci s-a produs minunea. Un avion german, defect, s-a oprit în preajma lui. Văzând că vrea să plece, un ofițer din Maramureș, Ciurea, l-a rugat pe pilot să ia rănitul, să-l ducă la un spital. Neamțul a refuzat. Atunci, ofițerul Ciurea a scos pistolul și l-a pus la tâmpla aviatorului. Ori îl lua și pe părintele, ori îl împușca. Nemții s-au sfătuit să-l ia și apoi să-l arunce. Dar, la câteva minute de la decolare s-au răzgândit. A fost salvat din nou.

Arestat în 1958, a trecut prin multe bătăi și schingiuri, dar, de fiecare dată, mila lui Dumnezeu l-a salvat. În interviurile sale declara: “Nu o să mă crezi, frate, dar în închisoare am fost cel mai aproape de Dumnezeu. Acolo prețuiai tot darul lui Dumnezeu. Prețuiai aerul, pe care, într-o celulă suprapopulată, îl căutai câteva secunde, cu rândul, stând cu nasul sub crăpătura ușii. Prețuiai pâinea, alături de mierea unei vorbe bune. Sunt multe lucruri pe care nimeni altcineva nu le poate înțelege. Tăria pe care ți-o dă Dumnezeu ar fi una din ele... Când am fost arestat, anchetatorul mi-a smuls crucea de la gât și a aruncat-o în lada de gunoi. Eu am luat-o de acolo. El m-a bătut crâncen și a aruncat din nou crucea la gunoi. Eu nu m-am lăsat. Iarăși, am ridicat crucea și el m-a călcat în picioare. După 8-9 încercări, ofițerul a cedat. M-a lăsat în pace... Fiind în camera de tortură, îmi spuneam: “Rezistă! nu-l face de râs pe Hristos” și poate nu o să mă crezi, frate, dar după 60 de lovituri nu mai simțeam nici o durere. Corpul singur lucra fără voia mea, parca se auto-anestezia. În închisoare încetezi să exiști, doar Hristos te ține în viață. La ieșirea din Aiud, am aflat că sârmana mea mamă, atunci când scria acatistul pentru preot, îmi trecea numele și la vii, și la morți, neștiind nimic despre mine. Avea mare dreptate – în pușcărie, eram și viu, și mort, deopotrivă.”

“Să te vezi condamnat pe nedrept, bătut, înfrigurat, înfometat, denigrat, umilit în toate felurile și totuși să crezi... Asta e credința nelimitată!”.

Pr. Atanasie Ștefănescu

“La închisoare nu au rezistat decât cei care au crezut și nici aceia toți! Cei care au crezut nelimitat!”

Pr. Atanasie Ștefănescu

O ltean dârz din regiunea Corabiei, s-a născut în 1919 la Orlea (Oroles-Vulturul), județul Romanați. Urmează liceul în orașul Corabia și este eliminat pentru organizarea unui grup FDC. Face parte dintr-o familie de legionari, tatăl său a fost aghiotantul Generalului Cantacuzino. Din 1937, Alexandru este secretarul șefului de județ Alexandru Cristian Tell. Participă la tabăra de la Uria, având peste 100 ore de muncă la șantierul sediului din Gutenberg. La propunerea șefului de județ, i se acordă gradul de legionar.

După asasinarea lui Corneliu Codreanu (1938), este însărcinat să refacă legătura cu capitala. Urmărit în București, se refugiază la Iași, unde este arestat și condamnat la 2 ani și 6 luni. Este mutat la închisoarea pentru disciplinari Chișinău, unde întâlnește pe Ovidiu Găină, Eugen Săgoreanu, Dumitru Groza, Ilie Nițu, Lucian Caramlău și este eliberat odată cu cedarea Basarabiei.

Participă la acțiunea de la 3-6 septembrie 1940 de răsturnare a regelui Carol al II-lea, în grupul de bucovineni, alături de Ovidiu Găină, Dumitru Leontes, Dragoș Hoinic, Virgil Totoescu. Trimis în județul Romanați, este numit șef de sector. Este persecutat de colonelul Rioșanu, care se implică direct în ancheta din 1941, anul rearestării sale, fiind condamnat la 15 ani de muncă silnică. Pedepsa o execută la Aiud. Datorită refuzului de desolidarizare de Mișcarea Legionară și de Horia Sima, este dus la Zarcă unde stă până la venirea rușilor. În 1948 este eliberat, prin rejudecarea procesului. După eliberare, revine în Aiud, unde se ocupă de recuperarea scrierilor de memorii ale generalului Petrovicescu. Ajută și pe Coco Dumitrescu, tatăl lui Radu Gyr, pe soția și fiica poetului. Rearestat în 1952 și dus la Canal, lucrează pe șantier cu inginerul Nicola, șeful lui din județ. A trecut prin 6 lagăre. În 1964 este eliberat cu ultimul lot. Până în 1989 mai este arestat de două ori și eliberat.

Leul Ardealului

Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, ÎPS Bartolomeu Anania, s-a născut în 18 martie 1921, în comuna Glăvile, județul Vâlcea, primind la botez numele de Valeriu.

El a urmat școala primară din localitatea natală, după care a fost înscris la Seminarul "Central" din București. În anul 1943 a absolvit Liceul "Mihai Viteazul" din București, obținând diploma de Bacalaureat.

Valeriu Anania a urmat cursurile Facultății de Medicină și Conservatorul de Muzică din Cluj, între 1944 și 1946, pe care nu le-a terminat, dar și ale Facultății de Teologie din București și ale Academiei Teologice din Cluj și Sibiu, fiind licențiat la Sibiu în 1948. În luna iunie 1946, în timp ce era student la Cluj și președinte al Centrului studențesc "Petru Maior", a condus greva studențească antirevizionistă și anticomunistă, după care a urmat un șir lung de arestări și expulzări. Sub regimul comunist, Bartolomeu Anania a efectuat șase ani de detenție, între 1958-1964.

Carierea duhovnicească a început-o în 2 februarie 1942, când a fost tuns în monahism la mănăstirea "Antim" din București și a primit numele de călugărie Bartolomeu.

El a fost hirotonit ierodiacon, la 15 martie 1942, și și-a desfășurat activitatea în această calitate la mănăstirile Polovragi și Baia de Arieș, între 1943 și 1947, după care a devenit stareț la Mănăstirea Toplița, inspector patriarhal pentru învățământul bisericesc, între 1949 și 1950, decan al centrului de îndrumare misionară și socială a clerului, la Curtea de Argeș în perioada 1951-1952.

Între anii 1965-1976 a îndeplinit mai multe funcții în cadrul Arhiepiscopiei Misionare Ortodoxe Române din America și Canada. În aceeași perioadă a fost membru a două Comisii ale Conferinței Permanente a Episcopilor Ortodocși din cele două Americi.

În anul 1967 a fost hirotonit întru ieromonah, acordându-i-se, din partea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, rangul de arhimandrit.

În timpul perioadei petrecute în SUA, Bartolomeu Anania a ținut conferințe în Detroit, Chicago, Windsor, Honolulu și a făcut parte din mai multe delegații ale Bisericii Ortodoxe Române peste hotare, în Egipt, Etiopia și India.

Reîntors în țară, a fost directorul Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al BOR, între 1976 și 1982.

În anul 1982 s-a retras la mănăstirea Văratec, unde a început să lucreze la revizuirea traducerii în limba română a Sfintei Scripturi.

În ziua de 21 ianuarie 1993 a fost ales Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului, iar în 7 februarie a fost instalat în Catedrala arhiepiscopală din Cluj-Napoca.

În 24 martie 2006, Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului a fost ridicată la rangul de Mitropolie a Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, iar IPS Bartolomeu a devenit mitropolit.

Pe lângă calitatea de înalt ierarh ortodox, Bartolomeu Anania a desfășurat și o amplă activitate de scriitor și traducător, primind în anul 1982 premiul pentru dramaturgie al Uniunii Scriitorilor din România, al cărei membru titular a fost.

Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului a tradus Biblia - o muncă de Sisif, care a durat peste zece ani și care a fost tipărită în anul 2001, și-a scris "Memoriile", în 2008, considerate literatură pură, a publicat poezii, volume de proză și piese de teatru și a scris sute de Pastorale și predici pentru credincioșii pe care i-a păstorit.

„Rugăciunea inimii îmi era puterea salvatoare în toate aceste suplicii”

Virgil Maxim

Virgil Maxim (născut la 4 decembrie 1922, în comuna Ciorani-Prahova) e cel dintâi dintre cei trei băieți ai familiei Maxim Constantin și Alexandrina.

Într-o vreme în care neamului românesc îi va fi greu încercat destinul, Constantin Maxim (inginer agronom, ajuns primar la Ciorani, având realizări deosebite care i-au creat aureola de „părinte al satului”) avea să se îngrijească de soarta fecăruia dintre odraslele sale:

„Ne-a dat Dumnezeu trei băieți! Pe cel mai mare îl vom face învățător. Neamul și țara asta întregită are nevoie de educatori. Pe al doilea îl vom face agronom, pentru că pământul acesta trebuie lucrat de gospodari pricepuți. Iar pe al treilea îl vom face ofițer, căci țara și neamul trebuie apărute”.

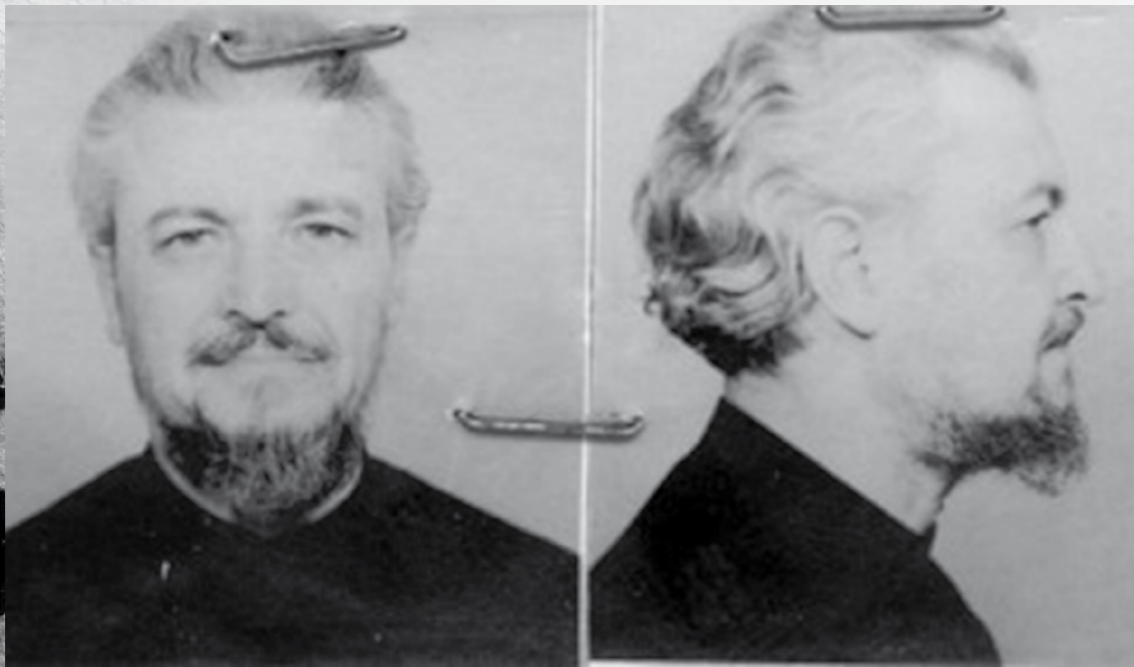
Virgil Maxim va urma cursurile Școlii Normale, mai întâi la Ploiești (1936-38), apoi la Buzău (1938-1942). În 1937 depune legământul ca frate de cruce; educația primită în Mișcarea Legionară îi va marca tinerețea ce avea să fie „destinată unei jertfe nebănuite de nimeni, dar la care Dumnezeu, în rânduiala Lui sfântă, ne cheamă să ne pregătim din timp, peste ani”.

Este arestat de pe băncile școlii, la 1 noiembrie 1942. Procesul a fost o mascaradă. A urmat condamnarea: 25 de ani muncă silnică, pentru „crima de asociație clandestină”, din care avea să ispășească până la decretul din 1964 aproape 22. Aiud, Alba Iulia, Aiud, Târgșor, Jilava, Gherla, Jilava, Gherla, Văcărești, Aiud, Gherla, Aiud - iată parcursul lui Virgil Maxim în urcușul său duhovnicesc prin suferință și rugăciune spre biruință.

„În acea perioadă mă rugam în mine lui Dumnezeu să pot rezista sau să mor necompromis... Așa rezistam la cele mai îndelungate și mai feroce schingiuri... Chinurile trupești nu-mi distrugau rezistența morală... Rugăciunea inimii îmi era puterea salvatoare în toate aceste suplicii”.

Mentorul tinerilor

Părintele Benedict Ghiuș s-a născut în data de 21 octombrie 1904, în satul Domnești, comuna Pufești, din județul Vrancea, primind la botez numele de Vasile. După încheierea în mod strălucit a studiilor teologice la Facultățile de Teologie din Chișinău și București, Benedict Ghiuș a fost propus pentru o bursă la Facultatea de Teologie din Strasbourg, de unde se va întoarce în țară cu titlul de doctor, devenind astfel unul dintre cei mai bine pregătiți teologi din România acelor vremi.

După întoarcerea în țară, a fost numit prefect de studii la Internatul Teologic din Cernăuți. În anul 1938 se va muta ca profesor la Seminarul din Bălți, de unde va fi obligat să se refugieze la București, în anul 1940, din cauza cedării Basarabiei către Uniunea Sovietică. Valoarea intelectuală și morală, precum și legăturile pe care le stabilise cu oamenii din Basarabia au fost argumente ca în 1943 să fie ales episcop de Hotin. Alegerea lui a fost însă invalidată de către Mihai Antonescu, motivele fiind destul de neclare. Spre sfârșitul celui de-al doilea război mondial începe și pentru părintele Ghiuș aventura spirituală a "Rugului Aprins". S-a întors la București în ianuarie 1955, ca slujitor la catedrala patriarhală. Aici se întâlnește la începutul anului 1956 cu Daniil Sandu Tudor, devenit stareț la mănăstirea Rarău, care-i propune să se ocupe de un grup de tineri studenți bucureșteni, doritori să aprofundeze căile credinței.

În cadrul întâlnirilor de la mănăstirea Plumbuita, tinerii studenți participau deopotrivă la slujbe și la discuțiile pe teme religioase. La fel ca majoritatea membrilor lotului, părintele Benedict Ghiuș a fost arestat în noaptea de 13-14 iunie 1958. După anchete obositoare și confruntări dureroase, el a "recunoscut" în cele din urmă "crimele" comise.

A executat pedeapsa la închisoarea "C" MAI, la Jilava, din 3.04.1959, la Aiud, din 19 mai 1959, fiind transferat apoi la formațiunea 0957 Ostrov, din 16 mai 1962. A fost eliberat pe 25 iunie 1964, fiind grațiat alături de alți mulți deținuți politici.

„Așa se ruga părintele care suferise la Aiud și la Ostrov. A fost închis din 1959 până în 1964 pentru participarea la întâlnirile Rugului Aprins, unde se discuta despre Dumnezeu, se practica rugăciunea lui Iisus, se rezista împotriva curentului ateu care covârșea dintr-o dată țara.

Mișcarea Rugului Aprins a fost un vulcan mistic în România între anii 1945 și 1948, o reacție a elitei intelectuale într-un moment de criză. Țara era ocupată de trupe sovietice, nonvalorile își cereau dreptul în educație și în cultura românească. Mișcarea a început din teama că ne pierdem ca oameni, ca entități spirituale, în lumea aceasta pe care Dumnezeu și-a pus pecetea Ființei Sale. Ne-am trezit deodată în prezența comunismului, acest animal sovietic cu duhori apocaliptice, cu miros de votcă și sudori comisărești, care umpluse țara de afișe, carnavaluri, adunări, presă murdară, prostituție politică, răsturnare de valori...

Mentorul acestui grup de tineri din toate facultățile care frecventau Rugul Aprins a fost părintele arhimandrit Benedict Ghiuș, care ne-a ajutat să transformăm teologia noastră nominalistă într-o rugăciune”

(păr. Roman Braga, „Lumină Lină”, 1991)

„Să nu ne răzbunați!”

Mircea Vulcănescu

S-a născut pe 3 martie 1904, la București. Clasele primare le-a făcut în București, iar gimnaziul la Iași și Tecuci, familia sa refugiindu-se din Capitală, după ce aceasta a fost ocupată de armata germană. În 1921 se înscrie la Facultatea de Filosofie și Litere și la Facultatea de Drept din București, pe care le termină în 1925.

A fost profund impresionat de Nae Ionescu și Dimitrie Gusti, pe care i-a avut profesori. Vulcănescu a plecat în 1925 la Paris pentru studii, dorind să-și dea un doctorat în Drept și altul în Sociologie, lucru nerealizat în final.

Din iunie 1935, a deținut funcția de director general al Vămilelor până în septembrie '37, când a fost demis după ce a descoperit contrabanda cu băuturi și țigări făcută de Eduard Mirto, fost ministru al Comunicațiilor. După lovitura de stat din 23 august '44, a revenit pe postul de șef al Datoriei Publice, unde a rămas până pe 30 august 1948, când a fost arestat în lotul al doilea al foștilor membri ai guvernului Antonescu, calificați drept "criminali de război".

La 9 octombrie 1946 a fost condamnat la opt ani temniță grea. Mircea Vulcănescu a fost considerat de conducerea penitenciarului Aiud drept unul din stâlpii rezistenței din închisoare și prin urmare i-au aplicat cele mai grele torturi și dese izolări la crunta Zarcă. Într-una din astfel de izolări la Zarcă a lui Mircea Vulcănescu, un tânăr deținut nu a mai rezistat și s-a prăbușit din picioare. Asistenta medicală i-a fost refuzată. Încă o noapte de dormit direct pe ciment i-ar fi adus cu siguranță moartea. Atunci Mircea Vulcănescu a făcut o faptă demnă de Pateric. Filozoful s-a așezat pe ciment și l-a culcat pe deținutul bolnav peste el. De aici i se trage boala și mai apoi moartea, în 28 octombrie 1952.

Ion Constantinescu-Mărăcineanu povestește în articolul "Ultimele clipe ale lui Mircea Vulcănescu" publicat în revista Memoria:

„Rostul meu în viață s-a terminat. Am început o opera, dar n-am fost în stare s-o duc până la capăt. Am predat la o catedră pe care am părăsit-o tocmai în clipele în care trebuia să fiu prezent. M-am despărțit de studenții pe care-i iubeam tocmai în cele mai dureroase momente ale istoriei.

Am crezut că mi-am făcut datoria ca cetățean față de această țară hăituită și jefuită cu nerușinare, față de acest neam însângerat. M-am înșelat. N-am fost decât un vanitos. Am ținut să vin aici lângă cei în suferință, cei care au visat libertatea și-au sângerat pentru ea. Studenții mei nu mai pot aștepta nimic de la mine, o biată epavă ce se târăște pentru ultima picătură de viață.

Strădaniile mele la altarul culturii s-au dovedit a fi zadarnice. Potentații vremii n-au nevoie de cultură. Pseudocultura și-a întins tentaculele ca o caracatiță. Nu știu ale cui păcate îndură acest neam ospitalier. Boala mi-a măcinat și ultima fărâmă de vlagă. Sunt la capătul puterilor. Mă vedeți în ce hal am ajuns. O caricatură de om. Charon mă așteaptă să mă treacă Styx-ul. Corbii sunt gata să mă însoțească. Priviți-i cum dau rotocoale croncănind în văzduh. Mă doboară tăcerea asta. Mă ucide suferința prin care trec prietenii de celulă. Știu că mă despart de ei. Îi rog să mă ierte că-i părăsesc”.

„Am crezut că mi-am făcut datoria ca cetățean față de această țară hăituită și jefuită cu nerușinare, față de acest neam însângerat. M-am înșelat. N-am fost decât un vanitos. Am ținut să vin aici lângă cei în suferință, cei care au visat libertatea și-au sângerat pentru ea”.

Mircea Vulcănescu

„Iubiți pe cei ce vă prigonesc”

Pr. Gherasim Iscu

Voi pleca în curând, poate chiar acum, în noaptea de Crăciun. Și acesta e un dar al Domnului. Nu știu cum să-i mulțumesc... Nu știu cum să-i fac pe oameni să-L trăiască pe Dumnezeu, deplina bucurie...

Am certitudinea vieții veșnice, particip deja la ea. Nu mă sperie nici Judecata, căci merg cu cuget smerit și cu nădejde numai în mila și darul Domnului...

Duhurile întunericii stăpânesc acum pe oameni, dar să nu vă temeți, Hristos este aproape, cercetează lumea; iar lumea are nevoie de multă suferință... Dușmanii cred că am fost învinși, dar ei neagă lucrarea lui Dumnezeu în istorie și nu cunosc căile Lui...

S-a oprit puțin, a respirat adânc, apoi a reluat:

- Aici va fi într-o zi pelerinaj... Azi suntem puțini, dar încă mai există credință în lume, încât lumea va fi izbăvită. Acum pare cu neputință, dar dincolo de mijloacele omenești există o iconomie divină și ea va renaște omenirea.

Fiți deci binecuvântați!... Am cunoscut aici oameni în fața cărora cugetul meu se smerește. Spune-i lui Valeriu să se roage pentru mine... Rugați-vă și voi! Sunt fericit că am ajuns în ceasul acesta...

Vorbise stins, dar cu mare putere, încât eram profund impresionat. A închis din nou ochii și s-a retras în pragul vieții veșnice. Convorbirea mea cu părintele Gherasim o înregistrase, involuntar, dar emoționat, și evreul Iacov, care ocupa patul alăturat. [...]

Din când în când, mă apropiam de Ion și de părintele Gherasim, care se stingeau încetșor, mai vii cu cât se apropiau de moarte. [...]

A adormit întâi Ion, ca un pui de om, el care era un om cu suflet atât de mare. Ultima lui privire a fost tristă, tristă și plină de dragoste. Poate că era și rugăciune în ea, poate și un îndemn, poate că licărea și o nădejde. Abia terminasem cu Ion, când am fost chemat la părintele Gherasim.

A deschis iarăși ochii adânci, duși în fundul orbitelor.
- Să vă mai privesc o dată, dragii mei, copiii mei, frații mei, părinții mei! a spus el stins. Apoi a tușit și, în fine, a adăugat:

- Plec! Dumnezeu să vă binecuvânteze!

A respirat adânc, scurt, s-a contractat un pic și și-a dat sufletul. I-am închis ochii. Am închis ochii la sute de oameni și știam cum a murit fiecare mai bine decât cum a trăit. Poate că momentul sfârșitului este mai caracteristic pentru portretizarea oamenilor decât viața însăși”.

Ioan Ianolide - Întoarcerea la Hristos.
Document pentru o lume nouă.

Arhimandritul Gherasim a fost un stâlp al rezistenței sufletești în temniță. La Canalul „morții”, Dunăre - Marea Neagră, a fost repartizat în brigada specială pentru preoți, unde tortura prin muncă, nesomn, înfometare și bătaie a cunoscut forme de maximă bestialitate. Batjocoriți, chinuți, torturați, arhimandritul Gherasim și ceilalți preoți au suportat cu cinste calvarul. Mai târziu părintele s-a îmbolnăvit de T.B.C. și a fost adus la Târgu Ocna, unde a murit ca un înger în trup.

Petre Țuțea

Socrate al României

Petre Țuțea s-a născut la 6 octombrie 1902, în Boteni, Muscel, jud. Argeș. Eseist, filosof, economist și om politic român, dar mai presus de toate un mărturisitor al adevărului, al lui Hristos în plin veac al XX. Născut în familia unui preot, a studiat la liceul „Neogoe Basarab” din Câmpulung - Muscel și la „George Barițiu” din Cluj. A urmat Facultatea de Drept la Cluj, devine doctor în Drept administrativ, „Magna cum laude” (1929).

În anul 1932 fondează revista „Stânga: linia generală a vremii”, unde semnează cu pseudonimul Petre Boteanu. În 1933 este referent în Ministerul Comerțului și Industriei. Între anii 1933-1934 a fost atașat la Legația Economică Română din Berlin, unde se întâlnește cu Nae Ionescu. Între anii 1936-1939 a fost șef de secție în Ministerul Economiei Naționale, Biroul de publicații economice și propagandă. În 1940 a fost șef de secție în Ministerul Comerțului Exterior. Colaborează la diverse publicații, în special la „Cuvântul”, condus de Nae Ionescu, cu articole de economie politică. Între 1940-1944 a fost șef de secție în Ministerul Războiului, iar între anii 1944-1948 a fost director de studii în Ministerul Economiei Naționale.

A fost prieten cu Nae Ionescu, Constantin Noica, Mircea Eliade, Radu Gyr și Emil Cioran.

Arestat de comuniști și anchetat fără condamnare timp de 5 ani (1948-1953), apoi arestat din nou la 22 decembrie 1956 și condamnat la 10 ani închisoare pentru „uneltire contra ordinii sociale”, 1957. I se intențiază un nou proces în 1959 și este condamnat la 18 ani muncă silnică, din care a făcut 8 ani (1956-1964), la București, Jilava, Ocele Mari și mai ales la Aiud. În total, 13 ani de închisoare.

După eliberarea din 1964, cu sănătatea zdruncinată în urma torturilor, a fost permanent

supravegheat de securitate. Îi sunt confiscate numeroase manuscrise, printre care o copie a proiectului Prometeu. Spre sfârșitul vieții a început o Antropologie creștină concepută schematic în 6 capitole. A fost urmărit de securitate până la sfârșitul anului 1989, cum arată cele 20 de volume ale dosarului său.

Țuțea a fost supranumit un Socrate român datorită preocupărilor filosofice și rolului educativ pe care l-a asumat prin exemplul personal, mai ales în închisoare. Din cauza persecuției a publicat foarte puțin înainte de 1989, însă imediat după, scrierile și interviurile sale au început să fie difuzate prin toate mediile. Vorbele sale de duh erau o adevărată înțelepciune creștină. Era o adevărată enciclopedie. I-a iertat pe cei care l-au chinat. Trece la cele veșnice la București, 3 decembrie 1991, într-o rezervă a spitalului Christiana din București. La cimitirul din Boteni a fost dus într-un car tras de boi, de ziua Sfântului Nicolae.

“Am ajuns la Târgu-Ocna în primăvara anului 1950, printr-o minune a Maicii Domnului.

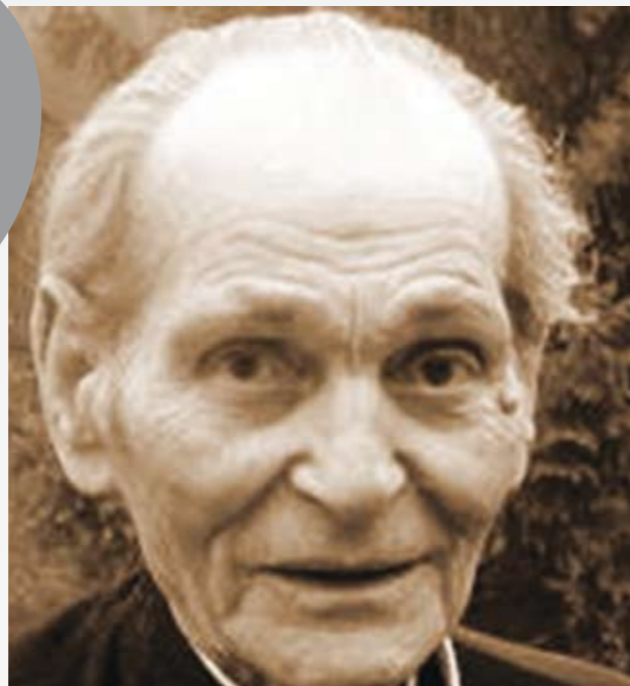
Pr. Mihai Lungeanu

In 1947, când am fost arestat, eram student în anul 5 la Facultatea de Medicină din Iași. Am fost arestat pentru legătura cu grupul de studenți legionari de la Medicină. În toamna lui 1949 am ajuns la Pitești, unde am intrat în focurile reeducării. În prima zi bătaia a durat de la șapte și jumătate dimineața până la amiază. Au urmat apoi altele. Mă rugam permanent lui Dumnezeu. O singură noapte nu m-am rugat și îmi reproșez asta toată viața; dacă nu mă rugam mai mult, mă prăbușeam total. Și în bătaii, tot timpul mă rugam ”Doamne, scoate-mă de aici și toată viața o pun la picioarele Tale!”. Și m-a scăpat.

După o săptămână-două, eu și alții am fost duși la Văcărești. Încă de la Iași eram bolnav de rinichi. Cum urinam cu sânge, au crezut că am TBC renal, dar era altceva. Sanitarul de la Pitești știa că sunt bolnav și m-a trimis și pe mine la Văcărești.

Cât am stat la Văcărești au venit vreo trei serii de la Pitești și, după controlul pulmonar, îi trimitea pe cei bolnavi la Târgu-Ocna, iar pe ceilalți înapoi la Pitești. Pe mine, care nu aveam TBC, nu știu de ce, m-au ținut pe loc. Mă rugam ”Doamne, nu mă trimite înapoi!”. M-am rugat mult la Maica Domnului și m-a ajutat.

După ce am stat o vreme la Văcărești și nu m-au trimis nici colo, nici colo, într-o noapte am avut un vis. Am visat-o pe Maica

Domnului care mi-a spus ceva, nu mai țin minte ce, și mă simțeam foarte vinovat. În continuarea visului, mă aflam în curtea de plimbare de la Văcărești, scos cu alți colegi. În curticica aceea era și un cireș înflorit, pe care erau puse niște haine la uscat. Curticica avea formă de triunghi, la vârf era prepeleacul cu santinela care ne păzea, iar pe partea cealaltă, la baza triunghiului, era ușa pe care intram noi. Se deschide ușa și intră un gardian:

- Care ești Lungeanu?

- Eu.

- Fă-ți bagajele și pleci!

M-am trezit. Măi, mă tot întrebam, oare ce o fi cu visul acesta?

Dimineața am fost scoși la plimbare. În curte, ca în vis, santinela din prepeleac și cireșul cu hainele agățate de el. Se deschide ușa și intră gardianul:

- Care ești Lungeanu?

- Eu.

- Fă-ți bagajele și pleci!

Exact ca în vis. În ziua aceea m-au pus pe cursă și am ajuns la Târgu-Ocna, unde am stat trei ani și jumătate. Printr-o minune m-a scos Maica Domnului și în loc să mă trimită la Pitești, m-a adus la Târgu-Ocna”.

(Pr. Mihai Lungeanu - Sfântul închisorilor, de Pr. Moise Iorgovan, pag. 105-106)

Părintele Nicolae Grebenea

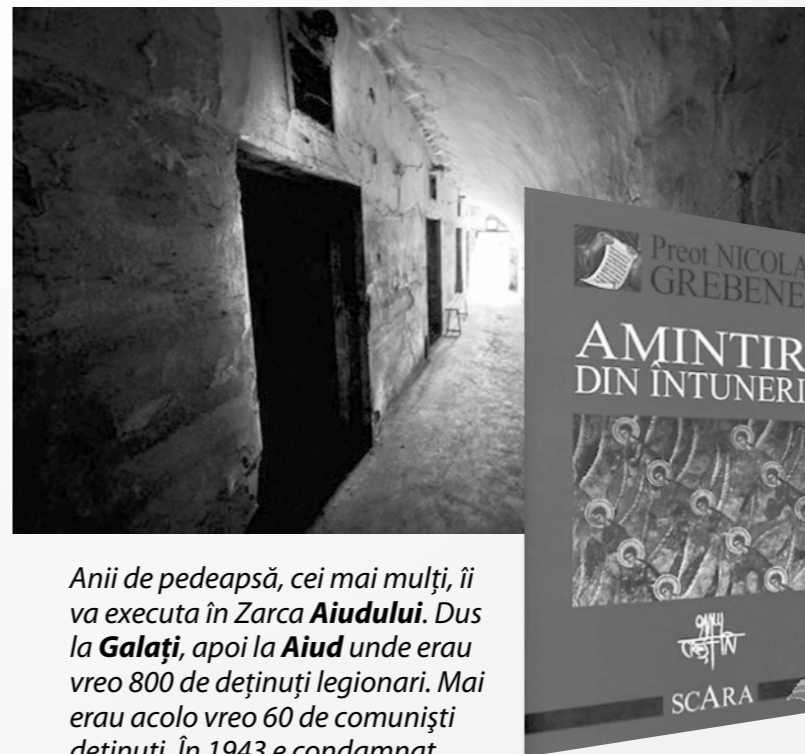
O viață închinată credinței

S-a născut la 25 oct. 1905 în Rășinari, vechi sat românesc de la poalele munților Sibiului, ca al optulea din cei nouă frați, dintr-un tată macedonean. La vârsta de 6 ani (1911) rămâne orfan de mamă. Lipsit de mângâieri, a avut o copilărie grea. Școala primară a absolvit-o în satul natal cu învățători de o asprime ieșită din comun. Pe lângă loviturile cu trestia cu noduri aplicată pentru greșeli la citire în limba maghiară, de la 5 la 20 lovituri, i se mai aplicau și lovituri la cap cu cheia de la cancelarie, producându-i dureri îngrozitoare. Capul său era numai trepte, care au dispărut după ani mulți.

Urmare a acestor loviri, la sfârșitul clasei a 4-a, copilul Nicolae s-a îmbolnăvit atât de grav, încât cei din jur se temeau că va muri. După terminarea cursului primar se va înscrie la Școala Normală și în anul 1925 obține diploma de învățător și va primi loc în comuna Văleni – Roman. După un an se va înscrie la Academia Teologică din Sibiu.

În intervalul 1934-1935 a făcut stagiul militar la Școala de ofițeri Ploiești, deoarece nu era preoțit. Din 1936 devine membru al Mișcării Legionare. Alături de camarazii lui de luptă a stat scut Bisericii lui Hristos și a apărât ființa neamului amenințată cu pieirea. A fost secretarul organizației de județ a Mișcării la Bacău.

Prin trădare e prins la 12 feb. 1942. Astfel începe calvarul lung al părintelui Grebenea care va dura 23 de ani. Va primi 25 ani de condamnare muncă silnică, pentru activitate legionară.

Anii de pedeapsă, cei mai mulți, îi va executa în Zarca Aiudului. Dus la Galați, apoi la Aiud unde erau vreo 800 de deținuți legionari. Mai erau acolo vreo 60 de comuniști deținuți. În 1943 e condamnat a doua oară, la 20 ani muncă silnică. Dus la Ploiești, la Aiud, Galați, înapoi la Aiud.

În sept. 1950 e dus la mina de plumb Baia Sprie. Aici, în Săptămâna Mare a Patimilor Domnului, unui deținuți propun părintelui să serbeze Învierea, să facă o slujbă în mină. Părintele acceptă propunerea, hotărâți să suporte toți la nevoie consecințele, deoarece rugăciunea era aspru pedepsită de administrație.

În noaptea Sfintei Învieri, din toate piepturile a răsunat cântecul de biruință: Hristos a Înviat! Nimeni nu i-a deranjat, chiar gardienii ascultau în liniște slujba făcută de acești deținuți în fundul pământului. A fost cea mai înaltă atmosferă de sfințenie din mină.

Este readus la Aiud la izolare, în urma grevei din 1953. Mereu părintele Grebenea repeta în gând texte biblice, lecții de istorie, teme de teologie, medita și se ruga. Timpul trecea astfel ușor și era mulțumit. De mai multe ori a avut vise de la Dumnezeu în care a fost întărit în suferință.

„M-am rugat lui Dumnezeu cu lacrimi vreo 20 de minute. Nu știu ce voi fi spus, dar mi-aduc aminte că am îndrăznit. Ah! Câtă nebulie! să fac o imputare lui Dumnezeu. „Doamne noi facem lucrul Tău. Noi ne credem slugile Tale și voia Ta vrem s-o vestim și să o facem cunoscută oamenilor. Și Tu ne lași? Asta-i soarta ce ne-o rezervi: nebulia? O, Doamne, ai mai multă milă de noi, cei ce suntem sau măcar vrem să fim ai Tăi”. Și m-am culcat. Dar în cursul nopții, în vis,

cineva de forma unui om cam la 50 de ani, îmbrăcat în reverendă, mi-a apărut și mi-a zis cu un glas blând: „Liniștește-te, nu vei înnebuni, auzi? Repet: nu vei înnebuni”. Cuvinte ce le-a spus pe un ton mai accentuat decât cele dinainte și a dispărut.

Dimineața m-am trezit într-o perfectă liniște și plin de bucurie. Era 16 iunie 1955. Am făcut îndată rugăciunea și i-am mulțumit lui Dumnezeu”.

Alt vis l-a avut în 1956, când a fost încredințat că mai are jumătate de pedeapsă de executat, ceea ce s-a împlinit întocmai (din perioada 1948-1964, jumătate era anul 1956).

În oct. 1956 e dus la Iași pentru cercetări, trimis la Jilava, apoi din nou readus „acasă” la Aiud.

După „Revoluție”, părintele și-a scris memoriile și le-a publicat sub titlul „Amintiri din întunerice”, Ed. Scara, București, din care vom cita mai jos.

Trece la cele veșnice la aproape 101 ani, pentru a-și primi plata binemeritată, la 2 iulie 2006, de ziua viteazului voievod, Sf. Ștefan cel Mare.

MAICA TEODOSIA

Un rug mistuitor de iubire

„Mărturisesc că n-am cunoscut suflet mai clocotitor ca al Zoricăi. Era un rug aprins, un rug de iubire mistuitor. Iar prin darul harului, puterea ei de a iubi se transforma în versul ei, se calma, era acel fluviu de iubire liniștit și calm ce străbate neconținut lumea lui Dumnezeu.

Poezia Zoricăi ne duce mereu, pe căi de frumusețe inefabilă la întâlnirea cu Dumnezeu. Ne arată cum poți să trăiești din iubire și pentru iubire, ce înseamnă să poți iubi cu inima lui Iisus, așa cum iubește Iisus. Cu ochii mereu fixați spre Acela care ne conduce spre Patria Cerească, Zorica ne face să pătrundem în misterul relației cu Divinul, prin iubire.”

(Aspazia Oțel Petrescu, Permanențe, aprilie 2001)

Maica Teodosia, pe numele de mirean Zorica Lațcu, s-a născut la 17 martie 1917 în localitatea Mezotur din Ungaria, unde se aflau părinții ei în timpul primului război mondial. Fiica unui avocat din Brașov, Zorica a absolvit cursurile primare și liceale în acest oraș, iar facultatea de Litere la Cluj (1936-1940), secția filologie clasică și modernă, cu o licență în greacă, latină și franceză. Maica Teodosia se atașează de maica Mihaela (Marieta Iordache), cu care va locui împreună în perioada anilor 1960, în localitatea Gurguiești. Prietenia dintre ele s-a legat de când făceau parte din Cetățuile legionare. A fost atașată spiritual de mănăstirea Sâmbăta de Sus și îndrumată spiritual de părintele Arsenie, căruia îi dedică ultimul volum de poezii, „Poemele iubirii”.

În 1955 are loc drama de la Vladimirești când duhovnicul lor, ierom. Ioan Iovan, stareța Veronica Gurău și comitetul mănăstirii sunt arestați, judecați și condamnați la ani grei de închisoare. Urmează întemnițarea unui al doilea lot de maici format din conducerea interimară. Cele 300 de maici sunt alungate din mănăstire și li se intentează procese pentru „port ilegal de uniformă”.

Nici maica Teodosia n-a fost scutită de închisoare. Datorită handicapului ei fizic, nici un tribunal n-ar fi putut să o condamne. Și totuși, tribunalul militar comunist a condamnat-o la 3 ani închisoare, apoi la domiciliu obligatoriu în Bărăgan.

În anii 1970-1990, Zorica va locui la Brașov, unde în afara poeziilor, va colabora cu pr. prof. Teodor Bodogae la traduceri din operele patristice, apărute în colecția „Părinți și scriitori bisericești” (PSB).

La 2 februarie 1990, stareța Veronica obține aprobare pentru reînființarea mănăstirii. Se întoarce și maica Teodosia. Dar la 8 august 1990 este chemată sus în cer.

„Cine se pune în slujba binelui, adună puzderie de dușmani în jurul său. Aici satana își concentrează cohortele sale de diavoli. Uneori e bună și sabia de la cingătoare, dar sabia spiritului

Părintele Ștefan Marcu

Simbol al rezistenței anticomuniste din Vrancea, părintele Marcu s-a născut la 28 noiembrie 1906 în localitatea vrânceană Poiana, într-o familie cu tradiție preoțească. A suferit martiriul închisorilor comuniste timp de 15 ani și a plecat la Domnul printr-o moarte violentă. Mare trăitor al Ortodoxiei și iubitor de neam, este încă unul dintre numeroșii preoți ortodocși care s-au jertfit pentru credință, putând fi trecut în rândul martirilor.

În 1928 a absolvit Seminarul Sf. Gheorghe din Roman, apoi s-a înscris la Facultatea de Teologie din Iași, pe care o va termina mai târziu, din cauza greutăților. La 1 noiembrie 1929 este numit profesor la Școala Normală de învățători din Focșani, unde a stat până la 1 decembrie 1931. La 11 ianuarie 1931 se căsătorește cu Elena Chifulescu, cunoscut fiind de liderul Mișcării Legionare, Corneliu Z. Codreanu. A avut trei copii: Gabriela, Mihaela și Corneliu.

Este hirotonit pe seama parohiei Nistorești, 1931. A intrat în organizația legionară încă din 1929, devenind șef legionar de plasă, apoi șef pe județul Putna, până în 1938, când s-au desființat partidele politice. În timpul represiei din decembrie 1933, după uciderea lui I. Gh. Duca, este arestat și dus la penitenciarul Focșani timp de peste o lună, fără mandat de arestare și fără explicații. Ridicarea și sfințirea unei troițe, în mai 1936, din inițiativa sa și cu participarea preotului Vasile Boldeanu și altor lideri legionari, va constitui cap de acuzare ca „acțiune legionară”.

La 25 martie 1938, părintele Marcu a fost anchetat și percheziționat de șeful postului de jandarmi din localitate, în vederea găsirii de „material de propagandă legionară”. Astfel, la 26 ianuarie 1939, la întoarcerea sa din București, unde susținuse examene la Teologie, a fost percheziționat la domiciliu și reținut. La 21 septembrie 1939 i se va efectua o percheziție și va fi reținut, în vederea depistării de „material legionar sau armament”, dar nu i s-a găsit nimic. La 4 septembrie 1940, printr-un ordin telefonic de la poliția județului Putna, părintele era percheziționat și reținut.

Din septembrie 1940, la rugămintea preotului Vasile Boldeanu, va primi conducerea organizației legionare pe județul Putna, până în ianuarie 1941, când s-a retras în satul natal la biserică la care slujea.

Avea să fie urmărit în continuare, arestat la domiciliu, suspectat că ar putea atenta la siguranța statului. Totodată, i se intercepta corespondența. La 14 decembrie 1941 domiciliul părintelui era percheziționat din nou. Rezultatul acțiunii poate fi considerat ca unul dintre cele mai ridicole: „Una pijama verde a Pr. Ștefan Marcu; una bluză verde a D-nei. Elena Marcu... Arme și munițiuni nu s-au găsit”. După 23 august 1944 avea să fie urmărit în continuare. Astfel, la 13 octombrie 1944, domiciliul părintelui era percheziționat, iar în ianuarie 1945, era verificat de o comisie.

În vara lui 1948 securitatea trece la arestări masive în zona Vrancei, iar părintele Marcu, la 17 iulie, se refugiază pe dealurile din apropiere, împreună cu Octav Pavelescu și Costin Atanasiu, chiar cu câteva minute înaintea sosirii securității acasă la el. Soția și fiica sa Gabriela au fost reținute. În timpul refugiuului, s-a întâlnit cu mai mulți membri ai mișcării de rezistență din Vrancea. La 25 aprilie 1949, părintele Ștefan este arestat de securitate. A fost inclus în lotul Comitetul Unic din Focșani, format din 15 persoane și condus de preotul Enache Graur. Anchetat până în noiembrie 1949, la dosar i s-au reținut doar două declarații, date în 10 mai și 9 iunie.

La 14 august 1950, prin sentința 663 a Tribunalului Militar Galați, era condamnat la 15 ani muncă silnică și 5 ani degradare civică, pentru uneltire contra ordinii sociale și favorizarea infractorului. A suferit în penitenciarele de la Galați (1950, 9 aprilie 1959), Jilava (1959), Aiud (1951, 1956, 1959) și coloniile de muncă de la Valea Neagră (1950-1951), Peninsula (1951) și Poarta Albă (1951).

Extras din *Martiri și mărturisitori români din secolul XX. Închisorile comuniste din România* – Fabian Seiche

e cea mai eficientă împotriva răului. Nu suntem într-o extremă, suntem într-o permanență ce cade pe centrul preocupărilor umane. Fiți atenți și înțelepți în tot ce faceți. Drumul prin hățișul comunist e lung, mlaștina

deznădejdie e la picioarele noastre. Nu vom învinge decât prin greul suferințelor noastre. Dumnezeu să ne ajute!”

Părintele Marcu

„Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă”

Cardinalul Iuliu Hossu

Cardinalul Iuliu Hossu s-a născut la 30 ianuarie 1885, în satul Milaş, județul Bistrița-Năsăud, din părinți Ioan, preot, și Victoria.

În 1904 își începe studiile teologice, fiind trimis la Colegiul De Propaganda Fide din Roma. În 1906 este promovat doctor în Filosofie, iar în 1910 doctor în Teologie. În ultimul an de studii, la 27 martie 1910, este hirotonit preot de Episcopul Vasile Hossu.

Revine în Lugoj, unde activează pe rând ca protocolist, arhivar, bibliotecar, apoi Vicar și secretar episcopesc. La 3 martie 1917 este numit Episcop în scaunul Eparhiei Gherla, rămas vacant, numirea găsindu-l preot militar. La 1 decembrie 1918 Episcopul Iuliu Hossu citește Declarația Unirii pe Câmpia Blajului.

În 1930 Eparhia de Gherla devine de Cluj-Gherla, mutându-și centrul în orașul Cluj, Iuliu Hossu devenind Episcop de Cluj-Gherla. Aici îl prinde perioada de ocupație horthystă (1940-1944) și începutul regimului comunist.

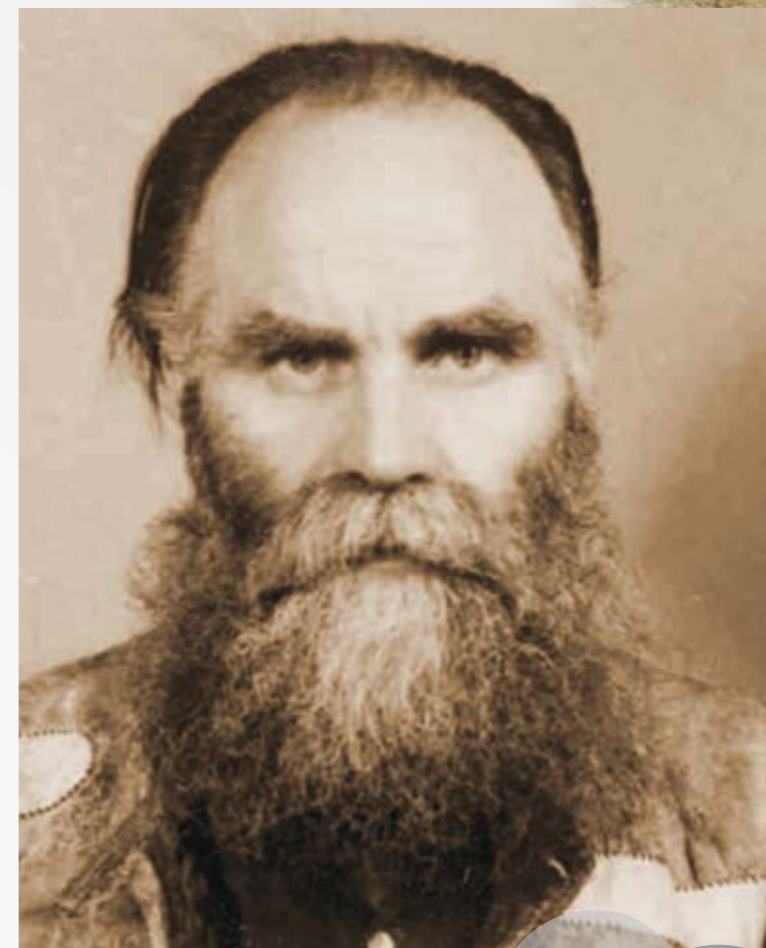
La 28 octombrie 1948 este arestat și dus la Dragoslavele. Este transferat mai apoi la Mănăstirea Căldărușani, iar în 1950 la Penitenciarul din Sighetul Marmației. În 1955 ajunge la Curtea de Argeș, în 1956 la Mănăstirea din Ciorogârla, apoi din nou la Căldărușani, unde a stat izolat până la sfârșitul vieții. La 28 aprilie 1969 este numit Cardinal “in pectore”.

Moare la 28 mai 1970, în Spitalul Colentina din București, ultimele lui cuvinte fiind: “Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă”.

Episcopul Iuliu Hossu citind actul Unirii

Florea Mureșanu, născut la 8 iulie 1907, în satul Ciubanca, județul Someș. A studiat la Dej (Liceul Andrei Mureșanu), la Cluj (Academia Teologică Ortodoxă și Facultatea de Filosofie și Litere), la Cernăuți, Strasbourg, Berlin (studii de specializare), iar în anul 1948 a obținut titlul de Doctor în Teologie la Facultatea de Teologie din București. A fost hirotonit preot la 8 iulie 1932, pentru parohia Râșca de Sus, protopopiatul Huedin, județul Cluj, o modestă și izolată parohie din apropierea Munților Apuseni.

„Dacă soarta te aruncă printre oamenii mișei, mai bine să te ucidă, decât să trăiești ca ei.”

Pr. Florea Mureșanu

Astfel, tânărul preot, cu studii serioase în străinătate, a dat dovadă de ascultare și a înțeles nevoile Bisericii din acele timpuri. La scurt timp, la 1 ianuarie 1934, a fost promovat preot la Catedrala episcopală și catehet la școlile din Cluj. De asemenea, a participat la acțiunile de salvare a multor evrei, în special tineri, de la exterminarea din lagărele naziste. La 1 martie 1946 a fost numit la conducerea Protopopiatului Ortodox din Cluj și a Parohiei Centrale Cluj, cu hramul “Sfânta Treime”, hirotonit și instalat de Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan. Protopopul Florea Mureșanu l-a sprijinit pe Victor Papilian și cenaclul său literar, punând la dispoziție casa parohială din str. Bisericii Ortodoxe nr. 10, unde locuia. La ședințele cenaclului participau personalități ale elitei culturale clujene: Lucian Blaga, Victor Papilian, Valeriu Anania, Ion Luca,

Zorica Lațcu, Valentin Raus, Ionel Bolboacă, I. Cârja-Făgădaru, Victor Ilieșiu, Iosif Maiențan, C. Munteanu și alții. În 1952 începea calvarul pentru Florea Mureșanu. În perioada 1952 - 1953 comuniștii l-au trimis în detenție administrativă la Canal. Dar această experiență carcerală l-a marcat profund pe părintele Florea Mureșanu, care în rugăciunile sale a promis că, dacă va supraviețui, va ridica un altar Domnului în semn de laudă și mulțumire. După eliberarea din 1953, părintele a fost refuzat la reîncadrare în Cluj. A primit o parohie la Suciul de Sus, jud. Maramureș. Dar a avut șansa să-și îndeplinească promisiunea, în locul numit “Breaza”, ridicând un schit în numele Sfintei Treimi, dar în noaptea de 11 spre 12 iunie 1958 părintele fiind arestat din nou. A fost condamnat la ani grei de închisoare și trimis la Aiud, în 1961 trecând în ceata dreptilor.

DE MARAMUREȘ
Gazeta

Baia Mare, Bd. Traian 23/9
Tel. 0728-836 348, 0362-401 332
fax 0362-401 331
www.gazetademaramures.ro

Fondator
Dan **PÂRCĂLAB**

Director general
Ioana **LUCĂCEL**

Redactori
Mircea **CRISAN**

IT/DTP
Ada **FONAI**

Pitești

Opriti-vă din hohote, nebuni !!!
În râsul vostru negru
Fierb clocote de sânge
Din rânjetul satanicei furtuni.

Pe cine-ați răstignit din nou, nebuni ?!
Ce cântec sfânt în scrâșnet greu se frânge...

O!... Dans în ritm macabru
Apocaliptic ropot de prohodiri ciudate
Cer negru
negru clopot
Ce-ntunecat se bate
și
bate ... bate ... bate ...

Morți vii,
Stafii, și câte-un înger mat
Ce a-nghețat
Plecat în veșnicii

Morți vii
Stafii și urlete surpate de
nebuni...
O, Doamne, unde ești ?!
De ce n-aprinzi minuni,
minuni cerești ?
Pe unde ești, o, Doamne,
unde ești ?!

...
Din nepătruns nici un
răspuns

...
Pitești, Pitești, Pitești.
(Aurel Vișovan)

*...Pe voi v-am pus
în cartea mea să
plângeți,
cum plânge la Iordan o desfrânată...
Voi, care sufletul în două frângeți
și-amiază vă e mintea luminată...*

Virgil Maxim, Închinare (fragment)

Acest material este publicat în cadrul proiectului „Eroii rezistenței anticomuniste” derulat de Asociația Foștilor Deținuți Politici filiala Maramureș, subfiliala Sighet, în parteneriat cu GAZETA de Maramureș și Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, cu sprijinul financiar al Consiliului Local și a Primăriei municipiului Baia Mare, prin programul de finanțare nerambursabilă în anul 2012.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a finanțatorului. Acest material se distribuie GRATUIT.

(Radu Gyr)

Voi n-ați fost cu noi în celule

Voi n-ați fost cu noi în celule
să știți ce e viața de bezne,
sub ghiare de fiară, cu guri nesătute,
voi nu știți ce-i omul când prinde să
urle,
strivit de cătușe la glezne.

Voi n-ați plâns în palme, fierbinte,
străpunși de cuțitul trădării.
Sub cer fără stele, în drum spre
morminte,
voi n-ați dus povara durerilor sfinte
spre slava și binele țării.

În cântec cu noi laolaltă
trecând printre umbre pereții,
voi n-ați cunoscut frumusețea înaltă
cum dorul irumpe, cum inima saltă
gonind după harpele vieții.

Ce-i munca de brațe plâpânde,
ce-i jugul, ce-i rânjet de monstru,
cum scârțâie osul când frigul
pătrunde,
ce-i foamea, ce-i setea, voi n-aveți de
unde
să spuneți aproapei vostru.

Voi nu știți în crunta-nchisoare
cum minte speranța și visul,
când ușile grele se-nchid în zăvoare,
și-n teama de groaznica lui încleștare
pe sine se vinde invinsul.

Ați stat la ospete-ncărcate
gonind după fast și orgoliu,
nici milă de noi și nici dor, nici
dreptate,
nici candel-aprinsă și nici libertate,
doar ghimpii imensului doliu.

Așa sunteți toți cei ce credeți
că pumnul e singura faimă.
Fatarnici la cuget, pe-alături ne treceți,
când noi cu obrazii ca pământul de
vineți,
gustăm din osândă și spaimă.

Când porțile sparge-se-or toate
și morții vor prinde să urle,
când lanțuri și ziduri cădea-vor
sfârmate,
voi nu știți ce-nseamnă-nvierea din
moarte,
căci n-ați fost cu noi în celule.